

Matti Vuento

Odottamaton retki

Odottamaton retki

Soluseikkailu

Odottamaton retki

Soluseikkailu

Matti Vuento

@ 2019 Matti Vuento

Kuvitus @ 2019 Liis Muuri

ISBN 978-952-80-0800-2

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

Sisältö

Lukijalle	7
1. Herätys	8
2. Solujen kokous	18
3. Retkikunta	31
4. Tunneli	38
5. Kanavalla	42
6. Maailman reunalla	49
7. Tärkeä viesti	57
8. Vastaus	63
9. Ratkaisu	67
10. Hyvä neuvo	71
11. Rohkea rokan syö	74
12. Löytö	81
13. Paluu	86
Tekijästä	93

Lukijalle

Minulle on aina ollut suuri ihmetyksen aihe, että me ihmiset, samoin kuin kaikki elollinen, koostumme pienen pienistä soluista. Itse asiassa saamme alkumme yhdestä ainoasta solusta, joka hedelmöityttyään päättää alkaa jakautua. Näin syntyy uusia soluja ja näiden tytärsoluja ja tyttären tyttäriä ja niin edelleen, kunnes aikuisessa ihmisessä soluja on kaikkiaan noin sata miljoonaa miljoonaa. Se on tosi iso luku. Eivätkä kaikki ole samanlaisia. Huolimatta yhteisestä perimästä solut erilaistuvat eri tehtäviin sopiviksi. Niitä on eri kokoisia ja eri näköisiä, ja ne hoitavat elimistössä erilaisia tehtäviä.

Harmi vain, että ne ovat liian pieniä silmin nähtäviksi. Niinpä kesti pitkään, 1800-luvulle saakka, ennen kuin saksalaiset tutkijat Matthias Schleiden ja Theodor Schwann tutkivat kudoksia mikroskoopilla ja oivalsivat niiden olevan muodostuneen soluista

Tässä kirjassa Milla-tyttö lähtee odottamattomalla matkalle oman kehonsa sisälle. Matkalla hänelle tulevat tutuiksi solumaailman oudot ilmiöt ja erikoiset tavat. Jännitystäkin on luvassa.

Kiitän Kirjailijoiden ja kääntäjien kirjastoapurahalautakuntaa taloudellisesta tuesta, joka on tehnyt tämän kirjan julkaisemisen mahdolliseksi. Kirjailijat Marjut Aikio ja Heikki Vuento sekä kuvittaja Liis Muuri ansaitsevat kiitokset arvokkaista kommenteista ja kritiikistä. Toivon lukijalle hauskoja hetkiä tämän soluseikkailun parissa.

Helsingissä 21. 1. 2019

Matti Vuento

1. Herätys

Se oli niitä päiviä, jolloin kaikki tuntuu aluksi menevän hyvin. Koulussa oli ihan kivaa, tai ainakin ihan normaalia. Kotiin tultua Milla söi välipalaa. Siten mentäisiin pelaamaan lätkää Empun ja Sannin kanssa. Mutta nyt oli Milla kipeä. Oikein oli huono olo. Nenä vuoti ja ihoa kutisi. Vatsakin valitti.

Ei auttanut muu kuin mennä pitkäkseen. Ehkä se menisi itseksensä ohi. Sitä mieltä äitikin oli. Oli kyllä kurjaa, ettei voinut mennä ulos ja joutui katselemaan korkeintaan ikkunasta, kun toiset pelasivat pihalätkää.

Milla makasi harmissaan sängyssä ja tuijotti kattoa, johon lamppu loi varjoja. Lamppu heilui ja varjot liikkuiivat. Kaksi näytti hyökkäävän kiekon kanssa, yksi vartioivan maalia. Tylsäähän se katon katselu oli, alkoi nukuttaa. Milla uskoi torkahtaneensa vain sekunniksi, kun joku tuli herättelemään. Mitä ihmettä? Se ei ollutkaan äiti.

Milla uskoi torkahtaneensa vain sekunniksi.

Aivan outo tyyppi. Täällä, Millan huoneessa! Miksi? Ja miten? Mutta ei tuo vaikuttanut pelottavalta.

-Pitäisi mennä, outo olento sanoi.

Mennä? Mihin?

-Sinulla oli huono olo...

-Niin oli, äskен, unenpöpperöinen Milla muisti. Mutta nyt ei enää.

-Mennään ottamaan selvää, mistä huono olo johtuu, kummallinen olento selitti.

-Kutsuiko äiti tänne lääkärin? Oletko sinä se lääkäri?

-No jaa, tuntematon olento sanoi, pikemminkin minä olen opas, tavallaan. Nimeni on Julius.

-Julius? Ja opas? Niin kuin matkaopas?

Milla oli nyt kokonaan hereillä ja silmäili tulijaa tarkasti. Oli vaikea sanoa miltä tämä oikeastaan näytti... yhtä aikaa tutulta ja vieraalta. Hänessä oli jotakin ihmismäistä. Ja sitten jotakin muuta. Vaikeatahan on sellaista kuvata, mitä ei ole ennen nähnyt. Pyöreän puoleinen, ja jokunen hiuksen haivenkin oli päällä. Mutta kuitenkin tämä ennen näkemätön Julius vaikutti jollakin tapaa luottamusta herättävältä, Milla punnitsi näkemäänsä.

-Matkaopas? Milla toisti.

-Niin juuri. Epätarkassa maailmassa tarvitaan määrätynlainen opas.

-Miten niin epätarkassa maailmassa?

-Et ehkä ole vielä huomannut sitä, mutta tässä ollaan nyt mahdollisen ja mahdottoman rajalla.

Ennen kuin hölmistynyt Milla ehti kysyä mitä arvoituksellinen Julius tuolla tarkoitti, tämä jatkoi:

-Katsopas tätä...

Jalkeille noussut Milla huomasi yhtäkkiä, että hän ja tämä uusi tuttavuus, Julius mikä lie, seisoivat tosi suuren oven edessä. Ovi oli paljon korkeampi, kuin Millan huoneen ovi ja tarkemmin katsoen vielä korkeampi kuin itse Millan huone.

-On, on kumman iso ovi, ällistynyt Milla sai sanottua.

-Riippuu näkökulmasta, olento eli salaperäinen Julius totesi kuivasti. Ehkä ovi on iso, ehkä sinä olet pieni. Mutta ovesta on tärkeintä, miten se saadaan auki...

-Avaimenreikä on, tarkkasilmäinen Milla huomasi heti. Mutta ei avainta. Samalla Milla yritti kurkistaa avaimenreistä, mutta se oli liian korkealla. Oven ripa oli jossakin vielä paljon ylempänä.

-Voi taivas, enhän minä yllä edes avaimenreikään asti.

-Niinpä, Julius sanoi kuivasti. Mutta taivas ei auta niitä, jotka eivät tartu toimeen.

Julius koputti riuskasti oveen. Ei tapahtunut mitään.

-Johan on, Julius mutisi itsekseen, ja jyskytti nyt ovea kaikin voimin. Avatkaa, hölmöt! kiukustunut Julius huusi ja jatkoi jyskyttämistä.

Lopulta oven takaa kuului karhea ääni. Tunnussana! Theo...
...frastos! Julius huusi vastaan.

-Rastas? Missä? Milla äimisteli katse harhaillen.

Julius ei vastannut, mutta yritti piilottaa hymyntapaisen. Nyt kuului kuin ruosteisten saranoiden kitinää. Raskas ovi avautui verkalleen.

Eräänä päivänä Milla lähtee odottamattomalle retkelle solujen maailmaan oppaanaan salaperäinen Julius. Kuka tai mikä Julius on, se selviää vasta matkan aikana. Matkalaiset kohtaavat seikkailuja, vaaroja ja vastuksia, mutta lopulta Milla oppii uusia asioita itsestään ja ihmisen soluista. Mutta miten Milla pääsee takaisin kotiin?

Odottamaton retki on silmiä avaava tarinallinen tietokirja lapsille 6 ikävuodesta ylöspäin. Kirjasarjan edellinen osa Milla ja Pöppö ilmestyi vuonna 2018.

